

NAGPAPATAW NG ISANG BESES NA BUWIS SA ILANG PARTIKULAR NA NAGBABAYAD NG BUWIS. KONSTITUSYONAL NA AMYENDA AT BATAS SA INISYATIBA.

OPISYAL NA PAMAGAT AT BUOD

NA INIHANDA NG PANGKALAHATANG ABUGADO

Matatagpuan ang teksto ng panukalang ito sa pahina 134 at sa website ng Kalihim ng Estado sa voterguide.sos.ca.gov.

- Nagpapataw ng isang beses na buwis na hanggang 5% sa ilang partikular na nagbabayad ng buwis na may mga saklaw na nga ari-arian na higit sa \$1 bilyon; kasama sa mga saklaw na asset ang mga negosyo, security, sining, kinokolekta, at intelektuwal nga ari-arian, pero hindi kasama ang tunay na ari-arian at ilang pensyon at account sa pagreretiro.
- Inilalaan ang 90% ng mga kita sa buwis na ito para sa pangangalagang pangkalusugan, 10% para sa mga programa ng tulong sa pagkain o programang may kaugnayan sa edukasyon; ipinagbabawal ang paggamit ng mga kita para palitan ang kasalukuyang pagpopondo para sa mga layuning ito.
- Pinapatawan ng eksempsyon ang mga

nasabing kita sa buwis mula sa mga konstitusyonal na kinakailangan para sa pagpopondo ng paaralan, mga reserba sa badyet, at limitasyon sa paggastos ng estado.

BUOD NG TANTIYA NG LEHISLATIBONG MANUNURI SA NETONG EPEKTO SA PANANALAPI NG ESTADO AT LOKAL NA PAMAHALAAN:

- Pansamantalang pagtaas ng kita ng estado mula sa bagong buwis sa kayamanan sa mga bilyonaryo. Ang mga kita sa buwis sa kayamanan na ito marahil ay magdaragdag ng bilyon-bilyong dolyar nakapamahagi sa ilang taon.
- Posibleng patuloy na pagbaba na mas mababa sa \$1 bilyon bawat taon sa kita mula sa buwis sa kita ng estado mula sa mga bilyonaryo.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG MANUNURI

PINAGMULAN

Ang California ay Tahanan ng Maraming Bilyonaryo. Marami sa pinakamayayamang tao sa mundo ay nakatira sa California. Ang yaman ay ang halaga ng lahat ng bagay na pagmamay-ari ng isang tao. Ang yaman ay naiiba sa kita, na siyang halagang kinikita ng isang tao sa isang takdang panahon, gaya ng isang taon. Ang yaman ng isang tao ay karaniwang sinusukat batay sa kanyang netong halaga. Ang netong halaga ng isang tao ay ang halaga ng lahat ng bagay na pagmamay-ari niya, gaya ng mga stock, negosyo, o iba pang pamumuhunan, na ibinawas ang kanyang mga utang. Ang California ay tahanan ng ilang daang taong may netong halagang mahigit \$1 bilyon, na madalas tawaging mga bilyonaryo. Marami sa mga bilyonaryong ito ang nagkaroon ng kanilang yaman bilang mga ehekutibo o investor sa mga kompanya ng teknolohiya sa California.

Ang Pangangalagang Pangkalusugan ay Isang Malaking Kategoriya ng Paggastos ng Estado. Ang pamahalaan ng estado at pederal na pamahalaan ay gumagastos ng mahigit \$200 bilyon bawat taon sa mga programa sa

pangangalagang pangkalusugan ng estado. Karamihan sa paggastos ng estado sa pangangalagang pangkalusugan ay para sa Medi-Cal, ang programa ng segurong pangkalusugan ng estado para sa mga taong mababa ang kita. Sinusuportahan din ng paggastos ng estado ang mga programa sa pampublikong kalusugan, pangangalaga sa kalusugan ng isip, at paggamot sa droga at alkohol.

MUNGKAHI

Nagtatakda ng Isang Beses na Buwis sa Yaman sa mga Bilyonaryo. Sa ilalim ng Proposisyon 40, ang mga bilyonaryong residente ng California noong Enero 1, 2026 ay kailangang magbayad ng isang beses na buwis ng estado na katumbas ng 5 porsiyento ng kanilang netong halaga. Ang buwis ay dapat bayaran sa 2027. Magkakaroon ng opsiyon ang mga nagbabayad ng buwis na hatiin ang mga bayad sa loob ng limang taon ngunit kailangan nilang magbayad nang higit pa upang gawin ito. Karaniwang hindi isasama sa buwis ang real estate, mga pensiyon, at mga retirement account.

PAGSUSURI NG PAMBATASANG MANUNURI

IPINAGPAPATULUY

Mga Posibleng Pakikipag-ugnayan sa Iba Pang mga Proposisyon

Kung ang Proposisyon 41 o 42 sa parehong balotang ito ay makatanggap ng mas maraming boto ng “oo” kaysa sa Proposisyon 40, maaaring mapigilan ang Proposisyon 40 na maging batas kahit makatanggap ito ng mga boto mula sa mayorya ng mga botante. Ito ay dahil maaaring matukoy ng mga hukuman na sumasalungat ang Proposisyon 41 o 42 sa Proposisyon 40.

Karamihan sa Pera ay Dapat Gastusin sa Pangangalagang Pangkalusugan. Ang estado ang magpapasya kung kailan at paano gagastusin ang pera mula sa buwis sa yaman, ngunit kailangan itong gastusin sa ilang partikular na uri ng serbisyo. Siyamnapung porsiyento ng pera ay kailangang gastusin sa mga serbisyo sa pangangalagang pangkalusugan para sa publiko. Ang natitirang pera ay kailangang gastusin sa edukasyon, tulong sa pagkain, at pangangasiwa ng buwis sa yaman. Ang mga umiiral na tuntunin sa Konstitusyon ng Estado na naglilimita sa paggastos at nag-aatas sa estado na gumastos ng isang partikular na halaga sa mga paaralan at kolehiyong pangkomunidad ay hindi mailalapat sa perang ito.

MGA EPEKTO SA PANANALAPI

Pansamantalang Pagtaas ng Kita ng Estado mula sa Buwis sa Yaman. Malamang na mangolekta ang estado ng sampu-sampung bilyong dolyar mula sa buwis sa yaman. Ang pansamantalang pagtaas na ito sa mga nakolektang buwis ng estado ay kakalat sa loob ng ilang taon. Napakahirap hulaan kung kailan at magkano mismo ang makokolekta ng estado dahil sa maraming dahilan. Halimbawa, mahirap malaman kung anong mga hakbang ang gagawin ng mga bilyonaryo upang mabawasan ang halaga ng buwis na kanilang babayaran. Gayundin, malaking bahagi ng yaman ay nakabatay sa mga presyo ng stock, na patuloy na nagbabago.

Posibleng Patuloy na Pagbaba ng Kita ng Estado mula sa Buwis sa Kita. Ang mga bilyonaryo sa California, tulad ng lahat ng kumikita ng pera sa estado, ay kasalukuyang nagbabayad

ng mga buwis ng estado sa kanilang taunang kita. Maaaring tumugon ang mga bilyonaryo sa isang bagong buwis sa yaman sa mga paraang magbabawas sa kanilang mga bayad sa buwis sa kita. Halimbawa, maaaring magpasya ang ilang bilyonaryo na umalis sa California. Mawawala rin ang mga buwis sa kita na kasalukuyan nilang binabayaran sa estado. Malamang na mababawasan ng mga tugon na ito ang kita ng estado nang mas mababa sa \$1 bilyon bawat taon. Maaaring mangahulugan ito ng mas kaunting pera para sa Pangkalahatang Pondo ng estado, na siyang account na nagbabayad para sa karamihan ng mga pampublikong serbisyo, kabilang ang edukasyon, pangangalagang pangkalusugan, at mga bilangguan.

Mga Gastos ng Estado sa Pangangasiwa ng Buwis sa Yaman. Magkakaroon ang estado ng mga gastos upang matukoy kung magkano ang dapat bayarang buwis sa yaman at upang mangolekta ng mga bayad sa buwis. Maaaring umabot ang mga gastos na ito sa sampu-sampung milyong dolyar bawat taon sa loob ng ilang taon. Ang mga gastos na ito ay babayaran mula sa mga bagong kita mula sa buwis sa yaman.

Bisitahin ang sos.ca.gov/campaign-lobbying/cal-access-resources/measure-contributions/2026-ballot-measure-contribution-totals para sa listahan ng mga komite na pangunahing binuo para suportahan o kontrahin ang panukalang ito.

Bisitahin ang fppc.ca.gov/transparency/top-contributors.html para ma-access ang nangungunang 10 tagapag-ambag sa komite.